

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
20. 9. 2010

4

Alergologie a klinická imunologie - činnost oboru v Olomouckém kraji v roce 2009

*Allergology and Clinical Immunology - Activity in Branch
in the Olomoucky Region in 2009*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie v Olomouckém kraji v roce 2009 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle území, personálním zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Celkový počet ošetření se proti předešlému roku snížil o 8 %. Na 1 lékaře připadlo ročně 4 349 ošetření. Nejčastějším důvodem dispenzarizace pro vybranou diagnózu zůstává jako v předchozích letech senná rýma (J30.1).

Summary

Information on health service activity in the branch of allergology and clinical immunology in the Olomoucky region in 2009 contains data about out-patient care by district of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. The total number of examinations decreased by 8% against the previous year. The average number of examinations per 1 physician was 4 349. The most frequent cause of followed-up (dispensarised) patients for selected allergic diseases in this region was pollinosis (J30.1).

Podkladem pro zpracování informace byly údaje z ročního výkazu A (MZ) 1-01 o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní pracoviště alergologie a klinické imunologie všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2009. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS/Výkazy 2009].

Edice IZK o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Aktuální informace je sestavena z údajů odevzdaných výkazů pracovišť alergologie a klinické imunologie. Svou zpravodajskou povinnost splnilo všech 17 ordinací.

Odbornou péči v kraji zabezpečovalo 29,36 lékařů a 40,85 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále ZPBD). Na 100 tisíc obyvatel kraje připadlo 4,57 lékařů, v ČR to bylo 4,04 lékařů.

Počet léčených pacientů výrazně poklesl proti roku 2008 o 20 %, u počtu ošetření-vyšetření (dále jen ošetření) snížení představovalo v kraji 8 %. Ze všech léčených pacientů zaujímaly děti a dorost ve věku do 19 let 39 %. Na 1 úvazek lékaře připadlo ročně v kraji 4 349 (ČR 5 424) ošetření a 1 505 (ČR 2 096) léčených pacientů. Počet ošetření na 1 léčeného pacienta byl nejvyšší v okrese Přerov 3,7, nejnižší v okrese Jeseník 2,1, průměr

za kraj dosáhl 2,9 ošetření (ČR 2,6). Na 1 000 obyvatel kraje připadlo 69 léčených pacientů (ČR 85).

Počet kožních testů vzrostl o 12 % proti roku 2008 a činil celkem 128 455. V průměru bylo aplikováno 1 léčenému pacientovi 2,9 kožních testů (ČR 3,1). Na 100 léčených připadlo 5,3 pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací (ČR 10,6) a u 1,5 pacientů na 100 léčených byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem (ČR 2,9).

V roce 2009 se opět sledovalo 10 vybraných diagnóz ve čtyřech věkových kategoriích. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je léčen na více diagnóz. Dlouhodobě se sledují čtyři diagnózy - atopická dermatitida L20.-, pollinosa J30.1, stálá alergická rýma J30.3 a astma J45.-.

Nejčastějším důvodem dispenzarizace zůstává jako v předchozích letech Astma (J45.-). Krajské (365) i republikové (266) počty dispenzarizovaných na 10 tis. obyvatel pro Astma (J45.-) vysoce překročily okresy Přerov (499) a Olomouc (468). Nárůst tohoto onemocnění proti minulému roku byl v kraji 7 %. Senná rýma (J30.1) dosáhla v přepočtu na 10 tis. obyvatel 292 (ČR 324) onemocnění, nárůst počtu pacientů byl proti loňskému roku 2 %. U stálé alergické rýmy (J30.3) činil počet dispenzarizovaných na 10 tis. obyvatel 134 (ČR 158) případů, v kraji došlo k meziročnímu nárůstu o 17 %. Atopická dermatitis (L20.-) se vyskytovala nejvíce u dětí 0-5 let (39 %) a 6-14 let (24 %). Krajská relace 52 případů na 10 tis. obyvatel byla značně pod průměrem za ČR 77 případů, i když proti roku 2008 došlo v kraji k nárůstu tohoto onemocnění o 14 %.

Od roku 2004 se sledují dispenzarizovaní pacienti pro dalších šest diagnóz ze skupiny poruch mechanismu imunity a systémových onemocnění pojivové tkáně, které svým výskytem již nejsou tak významné. K 31. 12. 2009 bylo na 10 tisíc obyvatel kraje sledováno 31 pacientů s diagnózou D80.- imunodeficience s převahou poruch protilátek (ČR 28) a 9 pacientů s diagnózou D83.- běžná variabilní imunodeficience (ČR 15). Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně jsou důvodem dispenzarizace ve 20 případech, Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie v jednom případě, systémový lupus erythematosus ve 2 případech a dermatomyositis nebyl v kraji zaznamenán.

Shodně jako v roce 2008 bylo k péči o pacienty použito 22 spirometrů. Na nich bylo provedeno 50 067 výkonů, což představovalo 5% nárůst proti předchozímu roku. Průměrně na jeden spirometr připadlo 2 276 výkonů.

Zpracovala: Blažena Kozlíková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 596 913 523
e-mail: kozlikova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz/>

Zajištění ambulantní péče podle území

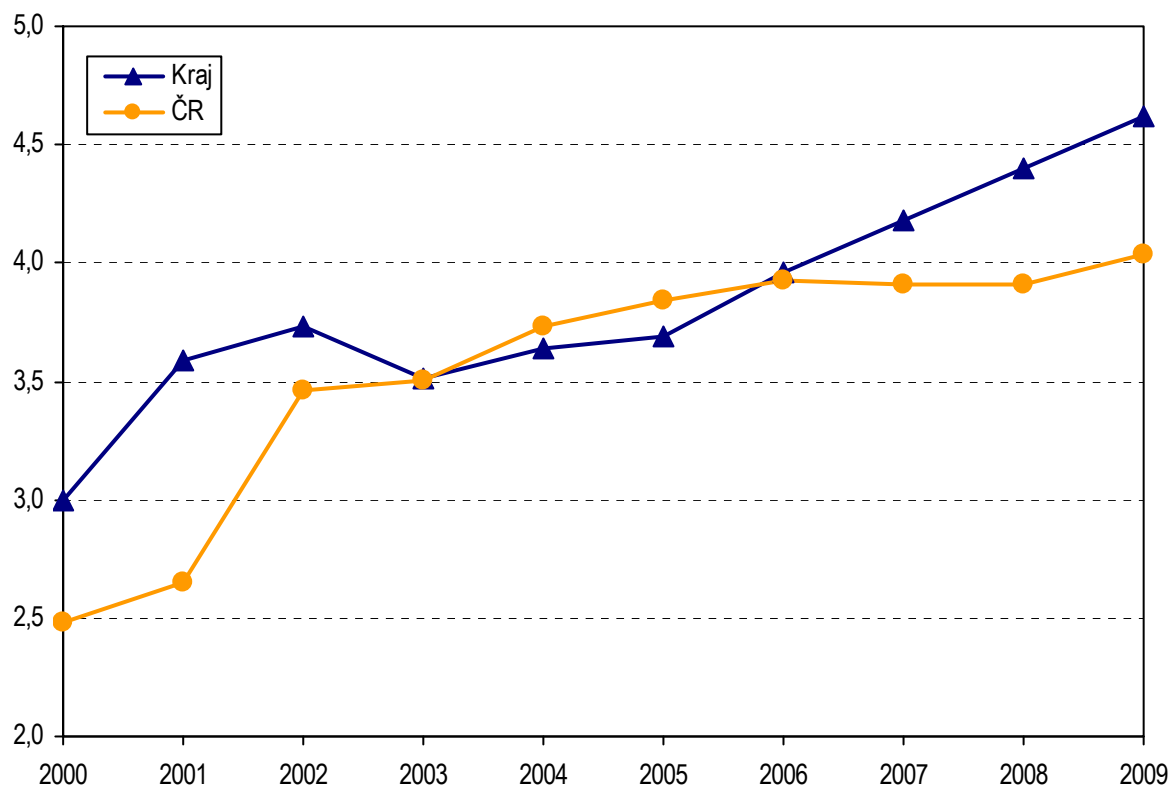
Území, kraj	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet léčených pacientů		Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	z toho děti a dorost ³⁾ (v %)	celkem	na 1 lékaře	na 1 léčeného pacienta
Jeseník	1	0,40	0,40	1 132	100,0	2 335	5 838	2,1
Olomouc	9	16,66	27,05	19 510	40,5	52 410	3 146	2,7
Prostějov	2	3,00	2,00	5 563	28,5	12 580	4 193	2,3
Přerov	3	6,10	7,40	12 783	37,4	46 733	7 661	3,7
Šumperk	2	3,20	4,00	5 196	37,6	13 635	4 261	2,6
Olomoucký kraj	17	29,36	40,85	44 184	39,3	127 693	4 349	2,9
ČR	395	424,26	523,13	889 380	38,5	2 301 353	5 424	2,6

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních, součet úvazků

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5–§ 21

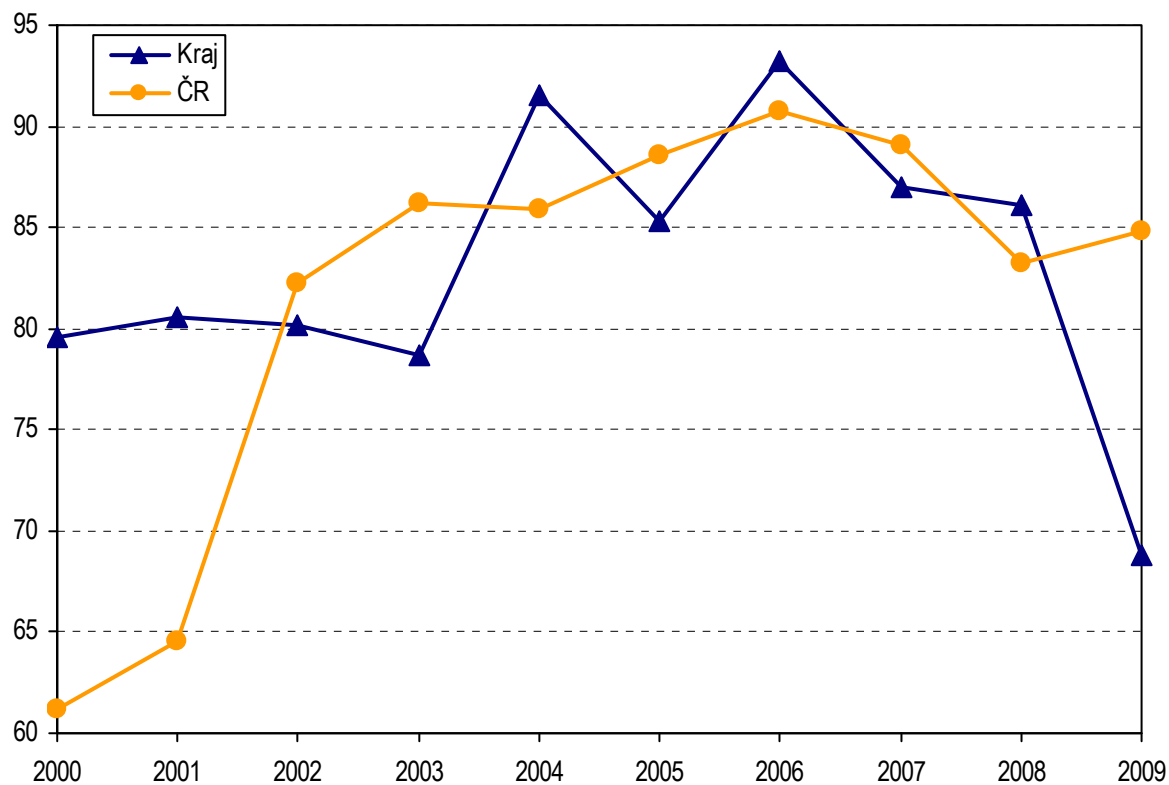
³⁾ Děti a dorost ve věku 0–19 let

**Počet lékařů ¹⁾ na 100 000 obyvatel
- vývoj v letech 2000 - 2009**

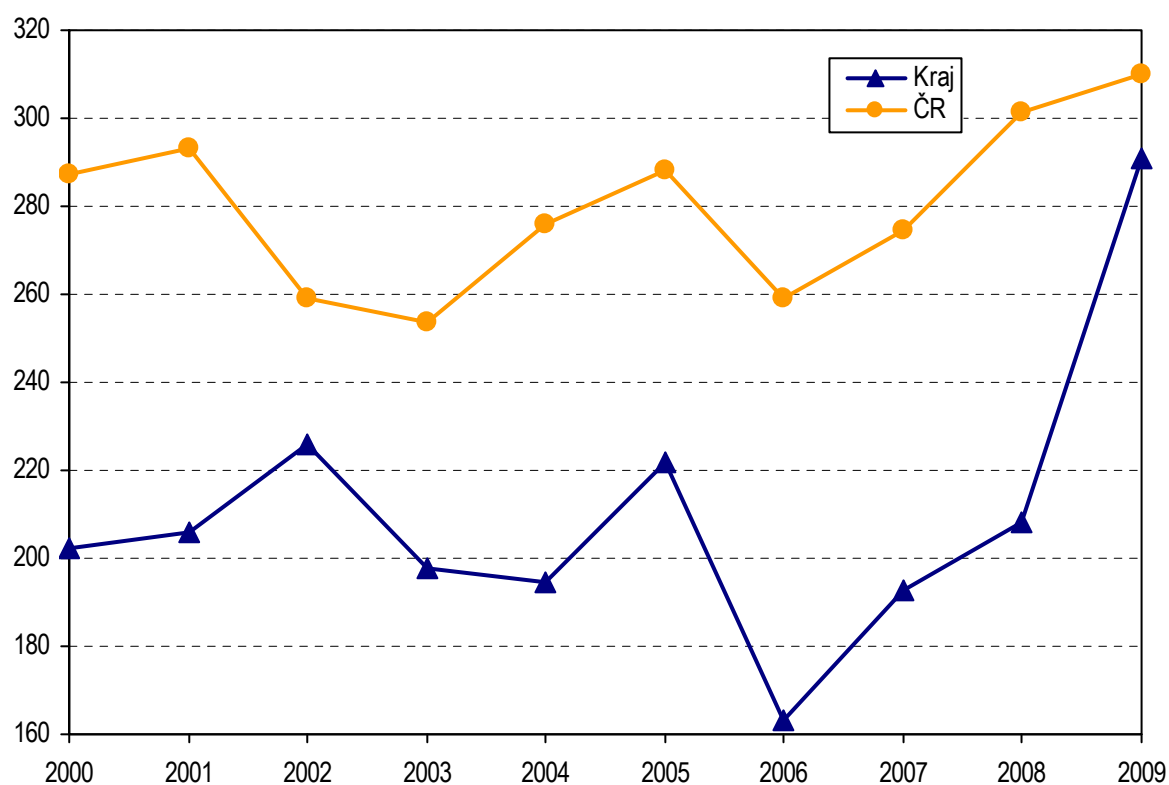

¹⁾ Přepočtený počet lékařů včetně smluvních k 31.12., součet úvazků

**Počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel
- vývoj v letech 2000 - 2009**

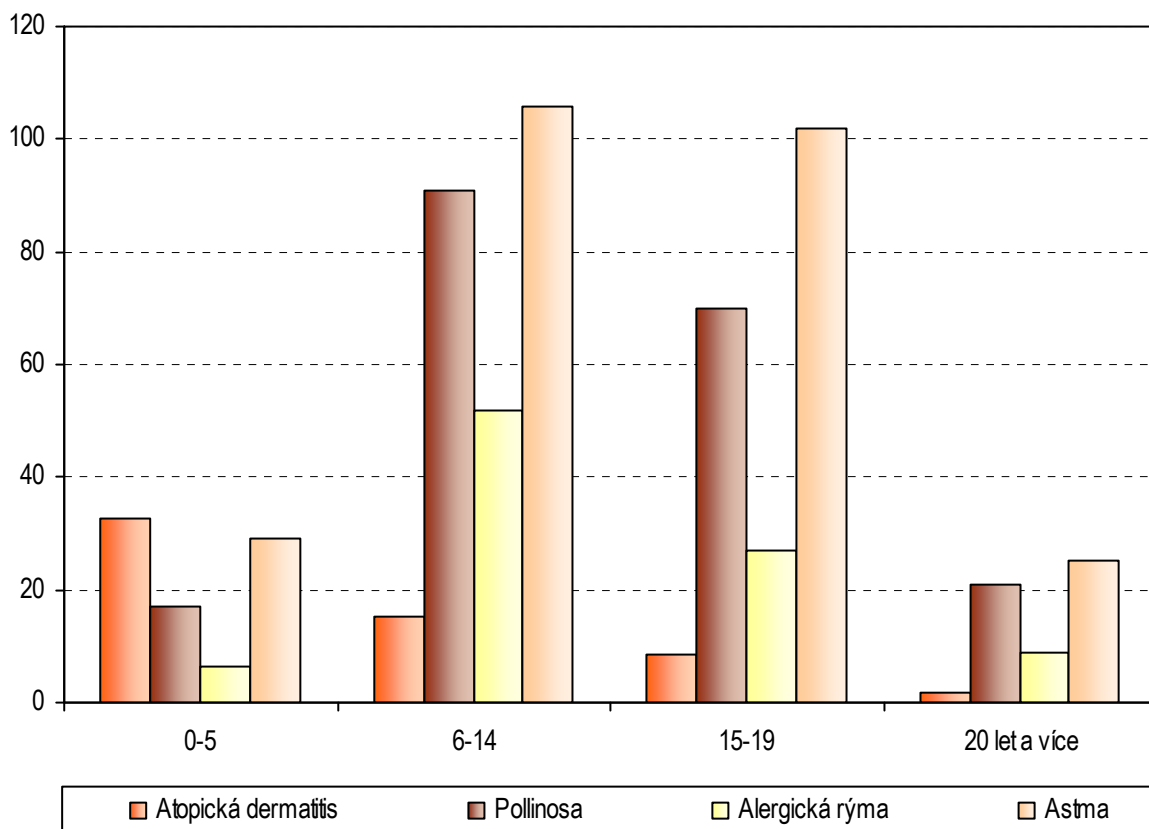
**Počet kožních testů na 100 léčených pacientů
- vývoj v letech 2000 - 2009**

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Vybraná onemocnění (diagnóza MKN-10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	celkem	z toho ve věku (v %)				kraj na 10 tis. obyvatel	ČR na 10 tis. obyvatel
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více		
Atopická dermatitis (L20.-)	3 315	39,1	23,8	10,0	27,0	51,63	77,26
Pollinosa (J30.1)	18 776	3,6	24,9	14,7	56,8	292,44	323,70
Stálá alergická rýma (J30.3)	8 585	2,9	31,1	12,3	53,6	133,71	158,48
Astma (J45.-)	23 456	4,9	23,2	17,1	54,8	365,33	266,50
Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	1 998	23,5	33,3	11,0	32,2	31,12	27,92
Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)	591	22,3	31,8	19,0	26,9	9,21	15,03
Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie (M31.-)	1	-	-	-	100,0	0,02	0,22
Systémový lupus erythematosus (M 32.-)	2	-	-	-	100,0	0,03	0,47
Dermatomyositis (M33.-)	-	-	-	-	-	-	0,10
Sjögrenův syndrom a jiné systémové poškození pojivové tkáně (M35.-)	20	-	-	-	100,0	0,31	1,51

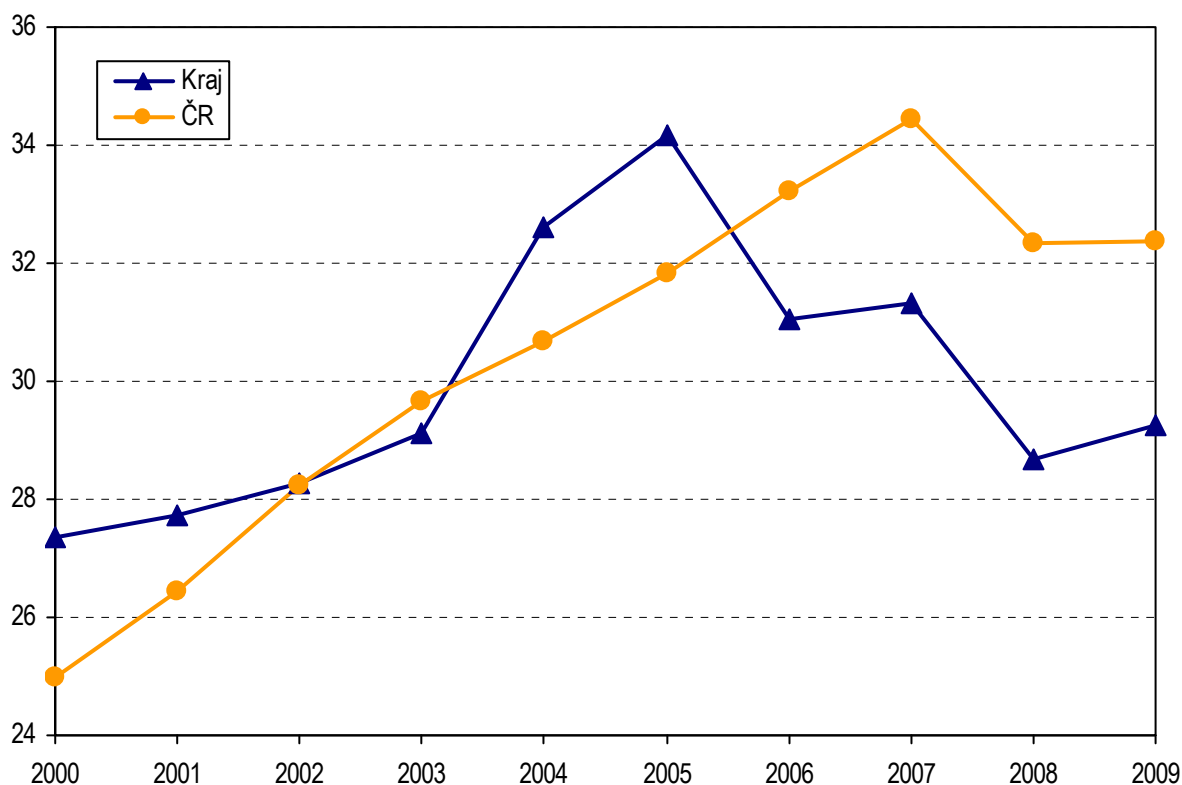
Počet dispenzarizovaných pacientů podle věkových skupin na 1 000 obyvatel téže věkové skupiny - rok 2009

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v okresech

Území (okres, kraj, ČR)	Počet dispenzarizovaných pro vybranou diagnózu na 10 tis. obyvatel					
	Atopická dermatitida (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma (J45.-)	Imunodeficiencie s převahou poruch protilátek (D80.-)	Běžná variabilní imunodeficiencie (D83.-)
Jeseník	14,79	104,71	45,09	86,05	7,51	-
Olomouc	75,44	401,48	194,36	467,95	27,35	17,30
Prostějov	57,16	284,72	85,20	275,55	1,81	-
Přerov	48,46	287,66	163,86	499,46	68,34	14,07
Šumperk	18,01	163,50	60,53	201,44	31,75	0,08
Olomoucký kraj	51,63	292,44	133,71	365,33	31,12	9,21
ČR	77,26	323,70	158,48	266,50	27,92	15,03

Počet dispenzarizovaných pacientů pro pollinosisu na 1 000 obyvatel - vývoj v letech 2000 - 2009

Vývoj dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu v letech 2000–2009

Rok	Počet dispenzarizovaných pro vybranou diagnózu					
	Atopická dermatitida (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma bronchiální (J45.9)	Astma alergická (J45.0)	Astma (J45.-)
	absolutně					
2000	1 906	17 539	7 100	7 124	10 711	.
2001	1 875	17 705	8 114	7 480	10 988	.
2002	1 904	18 008	7 767	7 631	10 322	.
2003	2 162	18 519	7 885	9 243	11 016	.
2004	2 943	20 715	8 389	11 051	12 543	.
2005	3 233	21 847	8 575	12 365	.	.
2006	3 976	19 875	6 918	.	.	20 644
2007	3 148	20 113	7 510	.	.	22 468
2008	2 903	18 408	7 315	.	.	21 869
2009	3 315	18 776	8 585	.	.	23 456
	na 10 tis. obyvatel					
2000	29,73	273,59	110,75	111,13	167,08	.
2001	29,37	277,35	127,10	117,17	172,12	.
2002	29,90	282,81	121,98	119,84	162,10	.
2003	33,98	291,04	123,92	145,26	173,12	.
2004	46,34	326,16	132,08	174,00	197,49	.
2005	50,58	341,81	134,16	193,46	.	.
2006	62,14	310,60	108,11	.	.	322,62
2007	49,05	313,39	117,02	.	.	350,08
2008	45,21	286,67	113,92	.	.	340,57
2009	51,63	292,44	133,71	.	.	365,33

Pozn.: symbol "." znamená, že ukazatel nebyl sledován